

ŘÍMSKÁ ARCHITEKTURA

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ŘÍMSKÁ VILLA A OBYTNÝ DŮM

ŘÍMSKÁ ARCHITEKTURA

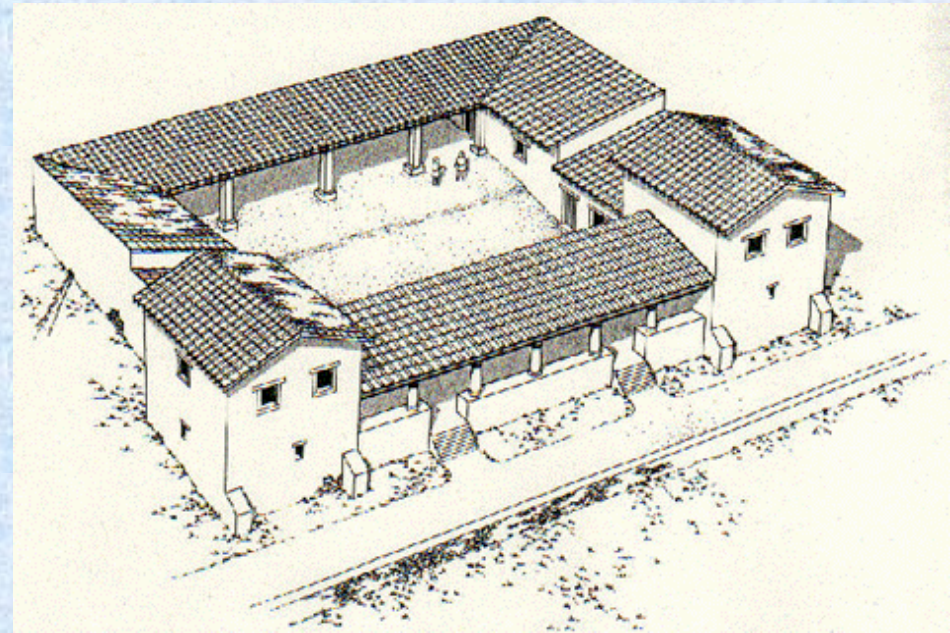
ŘÍMSKÁ VILLA A OBYTNÝ DŮM

VY_32_INOVACE_DVK1216

- Autor: Mgr. Jan Souček
- Vznik: 09 / 2012
- Téma: Antické umění
- Předmět: DVK / 1. ročník
- Anotace: Obrazová prezentace vývoje římské architektury – villy a obytného domu

Římská villa

- **Villa** se ve **starověkém Římě** nazývalo venkovské stavení s přílehlými pozemky, obývané příslušníky vyšších tříd. Rozlišují se dva typy vill.
- **Villa rustica** představovala statek tvořený vedle hlavní budovy také prostorami pro hospodářskou činnost a pro ubytování otroků.
- Naproti tomu **villa urbana** bylo venkovské sídlo poskytující svým obyvatelům luxus a pohodlí městského života. Mezi nejproslulejší patří **Hadriánova vila** v dnešním **Tivoli**.

"Villa Rustica"

statek

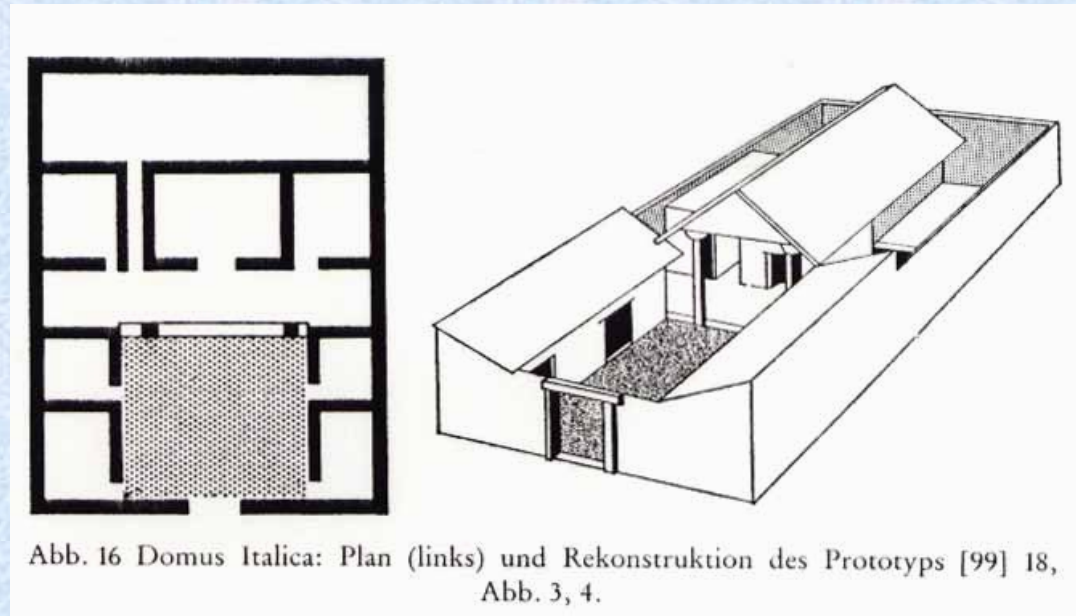
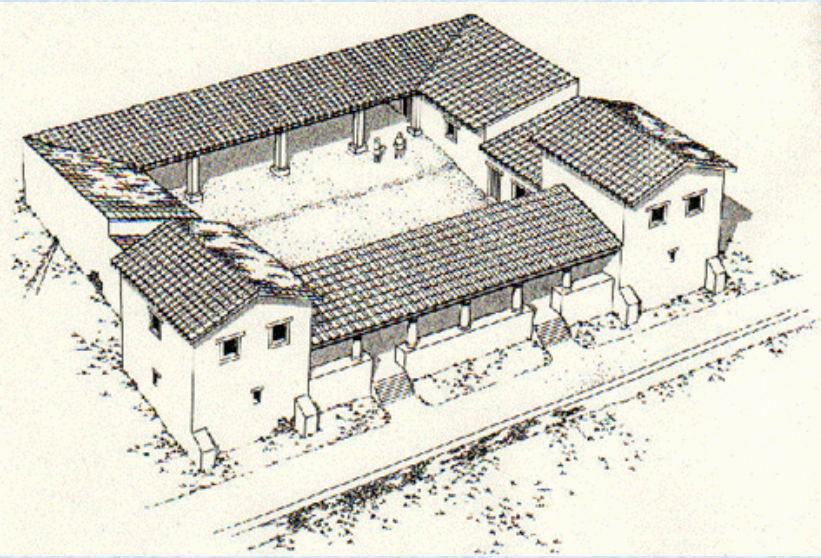

Abb. 16 Domus Italica: Plan (links) und Rekonstruktion des Prototyps [99] 18, Abb. 3, 4.

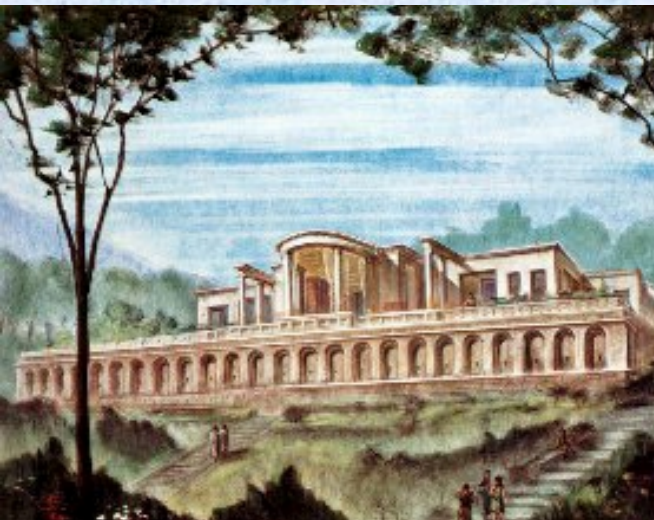
ARS
AVIII

VILLA RUSTICA II

- > 30 X 30 M
- > 82 PRIMAS
- > MODIFIABLE
- > EXTRA: FOUNTAIN + 2 TREES

"Villa Urbina"

Villa dei Misteri

Vila **Mystérií**, je dobře zachovaná římská villa, která se nachází asi 800 metrů severovýchodně od Pompejí. Když byly Pompeje v roce 79 zničeny erupcí Vesuvu, villa byla zasypána vrstvou popela a dalších materiálů, avšak erupce ji výrazněji nepoškodila. Villa je známá především pro své nástěnné malby.

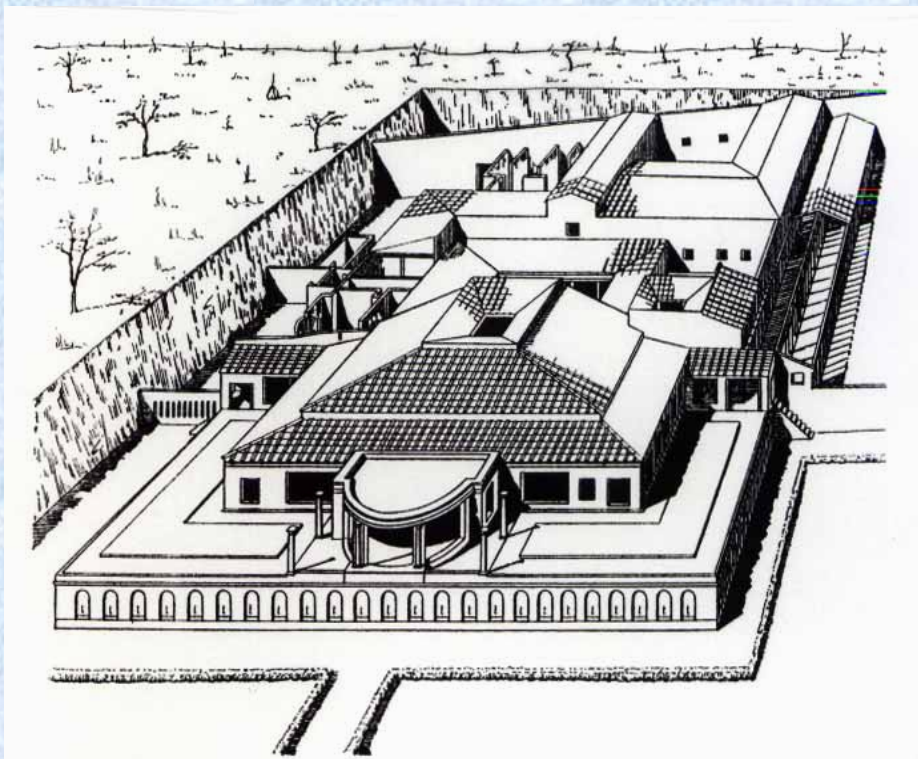
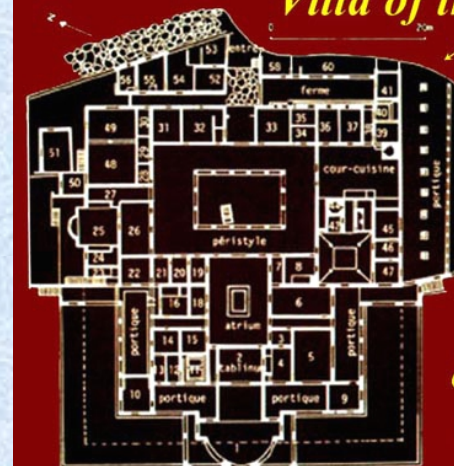

Abb. 20 Pompeji, Rekonstruktion der Mysterienvilla [197] 275, Abb. 26.

Reconstruction and plan

*Villa of the Mysteries
suburban Pompeii*

One of the "Mystery" paintings that gave the site its name

Hadrianova vila

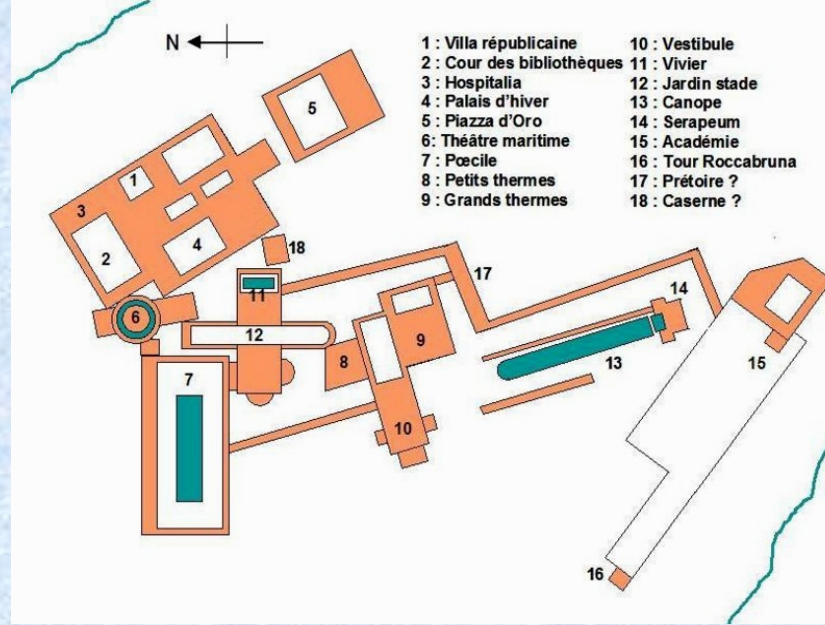
je velkolepá císařská rezidence rozkládající se na areálu o rozloze asi 120 hektarů zhruba 5 km západně od města **Tivoli** (Itálie). Hadrianova vila je na Seznamu světového dědictví UNESCO od roku 1999.

Vila byla postavena za vlády císaře Publia Aelia Hadriana

v letech 118–133 n. l. přibližně 30 km jihovýchodně od Říma, nedaleko řeky Anio.

Tivoli (starověký Tibur) bylo v té době oblíbené letovisko bohatých Římanů (Catullus, Horatius, Augustus, Maecenas).

Stavba byla inspirována slavnými stavbami starého Řecka a Egypta.

Hadrianova vila

Kanópos

Jeden z nejproslulejších architektonických komplexů celého starověkého světa. Zabírá dlouhé úzké údolí a sestává z průplavu obklopeného kolonádou s kopiemi slavných řeckých soch.

V Kanópu se utopil Hadriánův oblíbenec Antinoos, proto se zde nacházejí nejkrásnější sochy tohoto mladíka.

Stavby

- 2.1 Venušin chrám
- 2.2 Síň s dórskými sloupy
- 2.3 Císařský palác
- 2.4 Triclinium
- 2.5 Hospitalia
- 2.6 Praetorium
- 2.7 Kasárna vigiles
- 2.8 Zlaté náměstí
- 2.9 Řecké divadlo
- 2.10 Poikilé a Sto komor
- 2.11 Vodní divadlo
- 2.12 Dvůr knihovny
- 2.13 Řecká knihovna
- 2.14 Latinská knihovna
- 2.15 Velké lázně
- 2.16 Malé lázně
- 2.17 Rybník
- 2.18 Kanópos
- 2.19 Serapidův chrám
- 2.20 Budova se třemi exedrami
- 2.21 Nympheum
- 2.22 Vestibul

Pohled na *Serapeium* přes Kanopos

Vodní divadlo

Kruhová zed' (odděluje stavbu od ostatních částí vily) se sloupořadím uvnitř. Kanál ohraničující malý ostrůvek, na který vedly 2 mosty. Na ostrůvku byla malá vilka s atriem uprostřed (fontána, malé lázně, latrína).

Mořské divadlo-Hadriánova vila

Gold's Place (Piazza d'oro)

Císařský palác

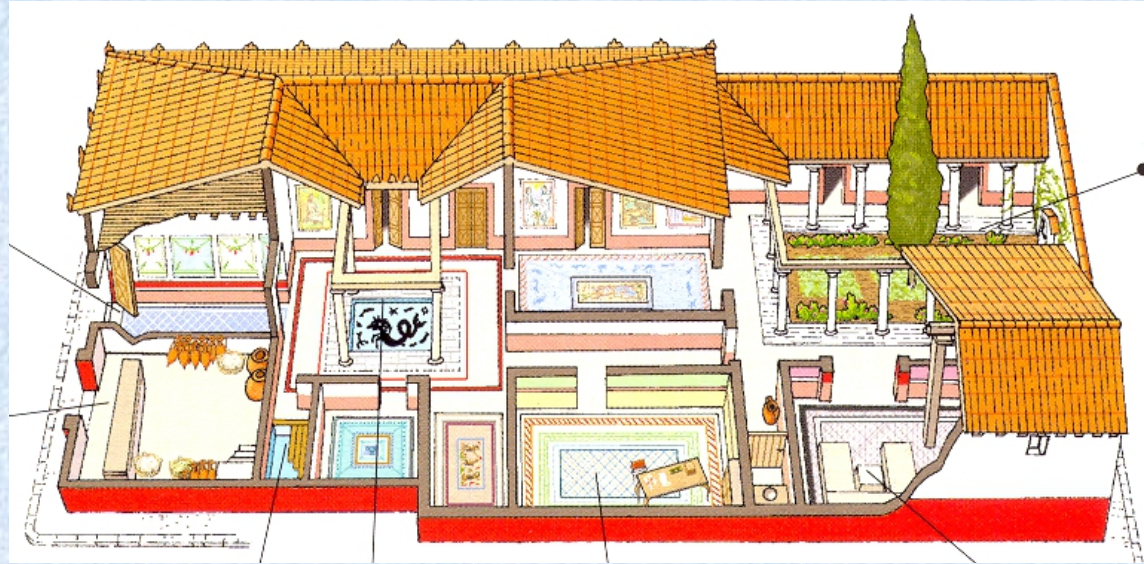
Obsahuje malou knihovnu (s výklenky pro **papyry**) a letní jídelnu (**triclinium**).
Jádrem stavby je obdélníkový dvůr obklopený sloupovím, lemovaný sérií pokojů.

Black and white mosaic pavement. From the Hospitalia at the [Villa Adriana](#) in Tivoli.

Římský dům

- Převzal etruský typ atriového domu
- Atrium - krb, výklenky sošky domácích bůžků, vodu
- Okolo ložnice, jídelna a pracovna
- Vzadu kuchyně a koupelna
- Za domem peristyl se zahradou
- V interiérech - nástěnné malby, mozaiková výzdoba, štukované a kazetové stropy, sochy

Součástí obytných domů bylo atrium – centrální místnost s otvorem ve střeše (compluvium), obvykle střecha kolem ochozu spádována dovnitř, vody se zachycovala v bazénu (impluvium).

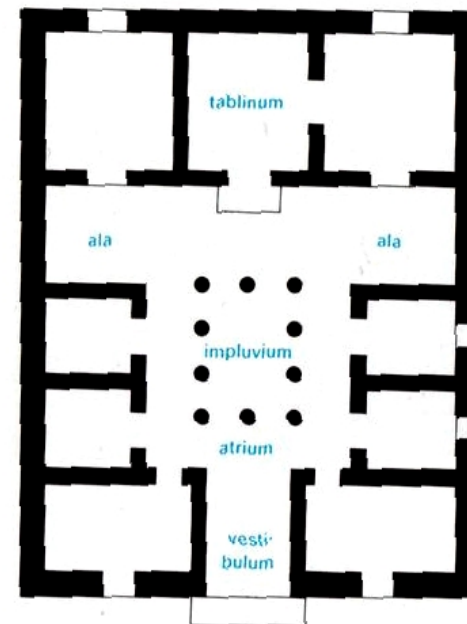
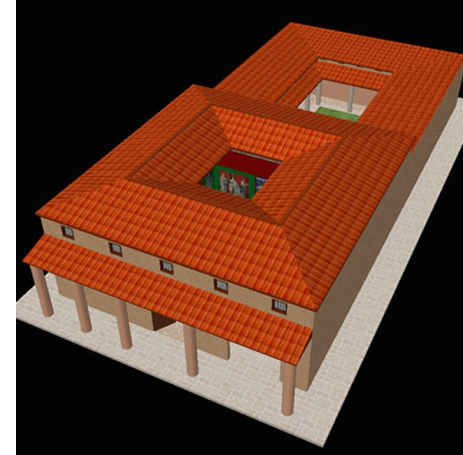
Menší atrium bez sloupů je tzv. toskánské okoukané od Etrusků. Do domu (do atria) se vchází předsíní (vestibulum), na atrium navazují postranní místnosti bez oken a širší víceúčelová místnost, z ní se vchází do vyvýšené pracovny (tablinum). Do ulice jsou otevřené obchodní prostory (taberny).

Postupně se půdorysy zvětšují, přidávají se další místnosti, jako řecký peristyl – sloupový dvůr, soukromá prostora nepřístupná návštěvníkům či triklinium – místnost pro hodování, a vnější zahrady oddělené od ulice jen zdí. Často se vyskytuje i obytné patro, to pak tvoří sloupový ochoz kolem atria.

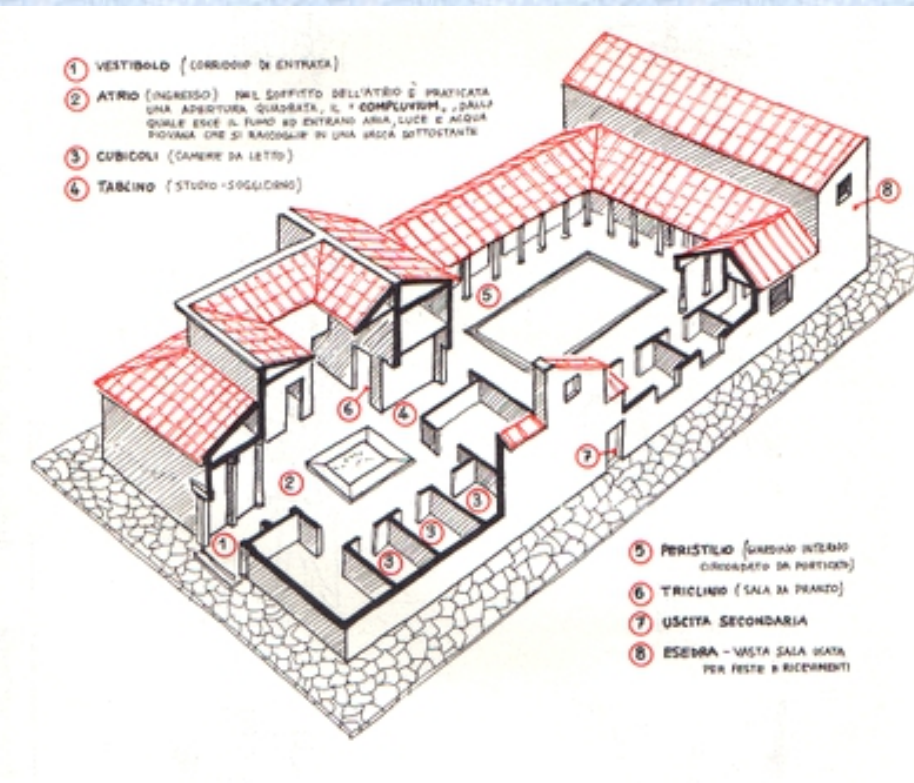
DOMUS ROMANA

1. impluvium – nádrž na dešťovou vodu
2. interiér atria
3. Taverna nebo místní obchod
4. Peristyl – dvůr se zahradou
5. Hlavní jídelna
6. Kuchyně
7. Ložnice
8. Pokoje pro různé účely

... Půdorys a perspektivní náčrt vnější podoby římského domu, který byl dědicem domu řeckého a etruského, ukazují rozložení místností kolem atria, obklopeného portikem. Uprostřed atria byla nádrž (impluvium), v níž se shromažďovala dešťová voda. Vzhledem k tomuto uspořádání směřovala okna do ulice jenom výjimečně a vnější stěny domu se nezdobily.

Roman domus byl mnohem víc než jen obydlí římské rodiny. To také sloužilo jako místo podnikání a náboženské centrum pro uctívání.

Velikost daného domu se mohla pohybovat v rozmezí od velmi malého domu po luxusní sídlo.

V některých případech, jeden dům zabíral celý **městský blok**, zatímco obyčejně tvořilo blok až 8 domů.

Vzhledem k tomu, že bezpečnost byla hlavním problémem v starověkého Říma, většinou neměl čelo do ulice. Podobně, tam byly jen zřídka mimo orientovaná okna z tohoto důvodu, ale většina Pře se mají dvě přední místnosti otevřené do ulice. Některé rodiny provozoval jejich vlastní obchody z těchto místností, zatímco jiní pronájmu je, aby ostatním.
Domus Romana

Mezi domus včetně více pokojů, vnitřní nádvoří, zahrady a krásně malované stěny.

Atrium: atrium bylo centrální hala, skoro jako novodobý foyer, a to bylo nejvýraznější pokoj v římské Domus . To bylo otevřeno na střeše, který nechal ve světle a vzduchu pro cirkulaci, a také dovolil dešťové vody k pití a mytí sbírat v impluvium , malá vypouštění bazénu uprostřed atria. Cisterny byly také umístěny po celé domus sbírat dešťovou vodu, který se choval jako primární vody v nepřítomnosti tekoucí vody.

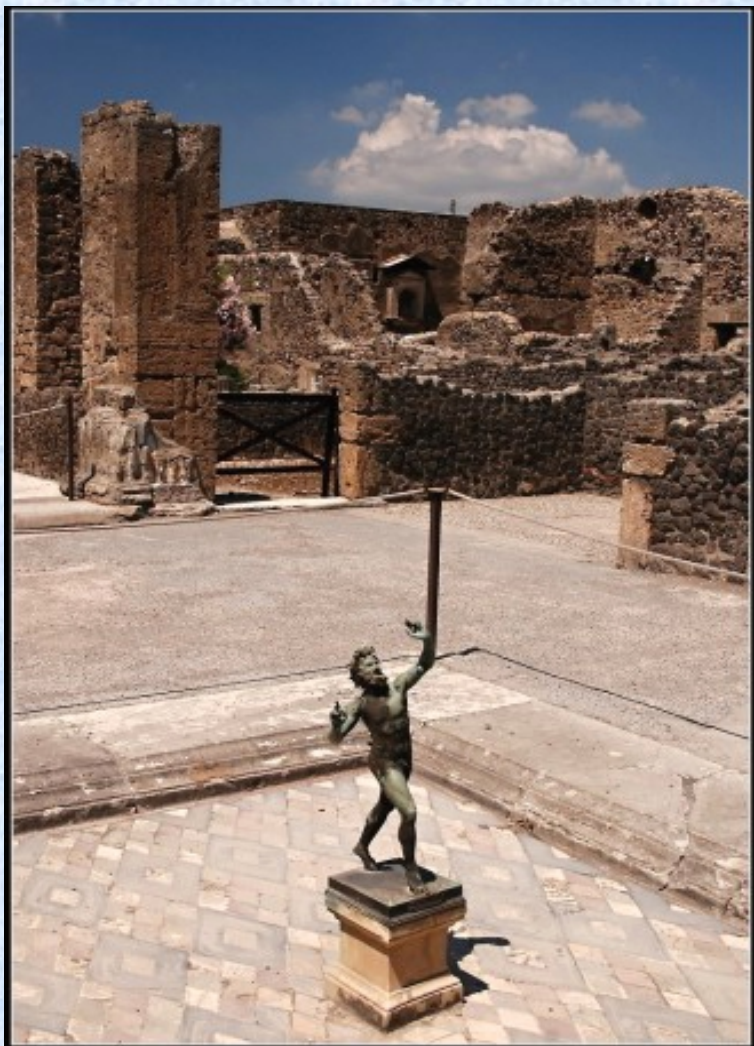
Atrium byl jeden z nejvíce bohatě zařízených pokojích v hotelu Domus . Pro jednoho, symboly rodinného bohatství a dědičné moci byli přítomní, kromě představ, vosk reprezentace rodiny předků.

Obrazy a mozaiky byly také samozřejmostí, a mnoho příkladů nich se dochovaly v domech z Pompejí . Nakonec, před pohřbem, bylo tělo zesnulého uvedena v atriu s jeho / její nohy vždy ukázal směrem ke dveřím. Tělo bylo pak viděn rodinou a přáteli.

Zatímco většina římských obyvatel bydlela v insulách, bohatí Římané obývali velké luxusní domy, zvané "domus" (z tohoto slova vzniklo české slovo "dům"). Na snímku průřez jedním z nich - jedničkou je označeno atrium, dvojkou peristyl – sloupový dvůr se zahradou a trojkou ložnice. Můžete také vidět kuchyň a jídelnu.

Pompeje - Faunův dům

Faunův dům v Pompejích –
dům zámožné rodiny, dvě atria
a dva peristyly.

Casa dei Vettii

Pompeia. Peristil

Casa dei Vettii

EL IMPERIO ROMANO

EXIT

Zdroje:

PIOJAN, José. *Dějiny umění 1*, 1. vyd. Praha: Odeon, 1977. ISBN: 80-7176-765-4

kol. *Ilustrované dějiny světa - Úsvit civilizací*, 2. vyd. Bratislava: Gemini, 1993. ISBN: 80-7161-016-X

kol. *Encyklopedie starověkého světa*, 1. vyd. Praha: Perfekt, 2004. ISBN: 80-8046-269-0

AUGUSTA, Pavel. a HONZÁK, František. *Jak se žilo ve starověku*, 1. vyd. Praha: Albatros, 1989

Internetové zdroje:

- <http://cs.wikipedia.org>
- <http://commons.wikimedia.org/>
- http://www.iclugagnano.org/ipertesti/1a06_vivere%20a%20Roma/abitazioni.htm
- http://2.bp.blogspot.com/_g4IAV_kCmO0/RrwRIehK5WI/AAAAAAAAARs/NHzOdO2oy_k/s400/domus_romana.jpg
- <http://www.santiagoapostol.net/latin/domus.jpg>
- http://www.iclugagnano.org/ipertesti/1a06_vivere%20a%20Roma/images/domus%20romana%20a%20Rimini.jpg
- <http://www.clas.ufl.edu/users/fcurta/italytopics.html>
- http://classics.uc.edu/~johnson/pliny/villas/roman_houses/domus-a.jpg
- http://classics.uc.edu/~johnson/pliny/villas/roman_houses/villa_suburbana-b.jpg
- <https://d1ij7zv8zivhs3.cloudfront.net/assets/1010030/lightbox/594e8abcc0fd25d5eb805d3e750ebdb5.jpg?1277180370>
- http://it.wikipedia.org/wiki/Villa_dei_Misteri
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Villa_dei_Misteri
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/d/dc/Canopus_vanaf_serapium.jpg/300px-Canopus_vanaf_serapium.jpg
- http://en.wikipedia.org/wiki/Hadrian%27s_Villa
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/f0/Lazio_Tivoli2_tango7174.jpg/800px-Lazio_Tivoli2_tango7174.jpg
- http://www.flickr.com/photos/pilar_torres/6611469883/
- http://de.academic.ru/pictures/dewiki/86/Vettii2_modified.jpg
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/1/1a/Ricostruzione_del_giardino_della_casa_dei_vetii_di_pompei_%28mostra_al_giardino_di_boboli,_2007%29_01.JPG/220px-Ricostruzione_del_giardino_della_casa_dei_vetii_di_pompei_%28mostra_al_giardino_di_boboli,_2007%29_01.JPG
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/e/e9/Italy_by_Frank_Fox_%2848%29.jpeg/800px-Italy_by_Frank_Fox_%2848%29.jpeg
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/91/Casa_del_Fauno_11.JPG/800px-Casa_del_Fauno_11.JPG